

M. van Embden (Sr.)²⁴ startte zijn gelijknamige bedrijf op 1 juni 1940. Hij vestigde zijn groot- en kleinhandel in elektrische artikelen, radioartikelen en elektrotechnische onderdelen in een huurpand aan de Zwartjanstraat. Hieraan was ook een reparatieafdeling verbonden. Vanwege zijn joodse afkomst werd het bedrijf op naam van zijn zoon gezet, M. van Embden (Jr. 1). Senior was getrouwd met een niet-joodse vrouw. waardoor hun kind maar 1 joodse ouder had. Zijn zoon en diens vrouw waren direct in het bedrijf werkzaam.

De activiteiten van de onderneming zijn in de loop van de jaren nogal veranderd. Men begon met de verkoop van elektrische apparaten en de onderdelen daarvan. Aan het einde van de jaren zestig hield men zich alleen nog bezig met de verkoop van onderdelen van elektrotechnische artikelen en elektronica. Officieel was het een detailhandel. Maar door het product dat men verkocht behoorden het bedrijfsleven en de grote industrie ook tot de klantenkring. In de periode 1950-1974 is

M. van Embden (Jr. 1) de enige eigenaar geweest. Na zijn overlijden in 1974 is het bedrijf voortgezet door zijn echtgenote en hun zoon. Deze ook M. van Embden (Jr.2) genaamd runt, het bedrijf vanaf 1986 alleen. Op het moment zijn er vijf werknemers in dienst.

Voor de oorlog had Van Embden (Sr) samen met een broer van hem gedurende ongeveer twintig jaar een eigen zaak gedreven in de Pannekoekstraat. Dat bedrijf, genaamd de "Gebroeders van Embden". Importeerde onderdelen van fietsen en

radio's, fabriceerde en verhandelde deze. Het bombardement maakte abrupt een einde hieraan. Van Embden (Sr) besloot in juni 1940 alleen een nieuw bedrijf op te zetten, dat zich slechts met de handel en reparatie van elektrische apparaten ging bezig houden. Aangezien hij bij veel leveranciers goed bekend stond, kon hij vrij gemakkelijk aan voorraad komen. Met behulp van spaarcenten en enige leveranciers-kredieten kon hij opnieuw starten. Zijn zoon, die ook al in het vorige bedrijf werkzaam was geweest hielp hem daarbij.

Gedurende de oorlog heeft het bedrijf grote problemen gehad. Aangezien de eigenaar, M. van Embden (jr. 1), twee joodse grootouders had, diende er volgens de Duitse verordeningen een "Verwalter" te worden aangesteld. Dit was een NSB'er, die officieel de baas werd van het bedrijf. Deze "Verwalter" haalde zo snel mogelijk zoveel mogelijk geld uit het bedrijf, waardoor de onderneming in financiële problemen kwam²⁵. Door zich, buiten de Verwalter om, bezig te houden met reparaties kon hij het hoofd net boven water houden. Aan het einde van de oorlog was de onderneming ook letterlijk vrijwel afgebroken. Zowel de toonbank als de helft van de vloer was opgestookt. Om en om was nog een plank overgebleven om op te kunnen staan.

Na de oorlog pakte van Embden (Sr.) de draad weer op en richtte zijn activiteiten op

²⁴ Aangezien in deze geschiedenis drie verschillende eigenaren met dezelfde naam voorkomen, dient er een duidelijk onderscheid gemaakt te worden. De oprichter van het bedrijf wordt in de tekst aangeduid met "(sr.)" achter zijn naam; bij zijn zoon, dus de tweede generatie, staat er "(Jr. 1)" en tenslotte bij de derde generatie volgt er "(Jr.2)" achter de naam.

²⁵ Uiteraard mochten radio's niet meer verhandeld of gerepareerd worden, waardoor er toch al heel wat gesnabbeld moest worden om te kunnen over/even.

de opkomende ontwikkelingen op TV-gebied. Daarvoor was, zeker in het begin van die ontwikkeling, nogal wat technische kennis en mankracht nodig. Om een TV te kunnen installeren waren vier mensen nodig. Een monteur voor het afstellen van de TV en drie om de antenne op het dak te plaatsen. Ook werden er weer radio's en andere elektrische artikelen geïmporteerd en gerepareerd. Daarnaast bleven ook de elektrotechnische onderdelen verhandeld worden.

Door de toenemende concurrentie op het gebied van de elektrische apparaten, werd aan het einde van de Jaren zestig besloten alleen nog maar de onderdelen te verhandelen ten behoeve van elektronische en elektrische apparatuur. Het bedrijf werd zodanig gespecialiseerd, dat ook het bedrijfsleven en de grote industrie tot de klantenkring gingen behoren. Sindsdien kan er dus ook gesproken worden van een groothandel. Het zijn vooral ontwikkelingsafdelingen van grote bedrijven die geregeld voor advies en onderdelen

naar Van Embden komen. Een andere specialisatie, die zich in de jaren zestig ontwikkelde, was de verkoop en installatie van theater verlichting.

Al voor het overlijden van de zoon van de oprichter, hielp de derde generatie in het bedrijf: M. van Embden (jr2). Hij sprong rond de kerst van 1970 "even" bij en is sindsdien niet meer verdwenen. Na het overlijden van zijn vader heeft hij, aanvankelijk samen met zijn moeder, het bedrijf overgenomen. Aangezien hij noch zijn moeder over de technische kennis beschikte was in die periode het personeel belangrijk voor de continuïteit.

De toekomst van deze onderneming, die overigens nog steeds in de Zwartjanstraat gevestigd is, wordt rooskleurig tegemoet gezien. Aangezien de elektronica een belangrijke plaats heeft ingenomen in het dagelijkse leven, zal er voorlopig voldoende behoefte zijn aan dergelijke onderdelen.